

НЕ ВІД ВІЙН ЗАГИНЕ ЛЮДСТВО, ВОНО ЗАХЛИНЕТЬСЯ У ВЛАСНИХ ВІДХОДАХ...

*«Встал поутру, умывся, привел себя в порядок –
и сразу же приведи в порядок свою планету»
(Антуан де Сент-Экзюпери, «Маленький принц»)*

На сьогоднішній день ми привчили себе – все, що нам непотрібне, викидати у смітник. Подальша доля цих відходів це вже не наш клопіт. Таке ставлення виробилося з однієї сторони тим, що ми не знаємо, де можна використати цей матеріал і наскільки нам вигідно бережливо ставитися до нього, а з іншої сторони тим, що нас так виховали.

Проблеми утворення відходів і поводження з ними є надзвичайно гострими для України. З одного боку, природні ресурси використовують за екстенсивним принципом, що не відповідає принципам сталого (збалансованого) розвитку і призводить до нераціонального використання мінеральних і сировинних запасів. З іншого боку, нераціональне використання ресурсів, застарілі технології і відсутність розвинутої сфери вторинної переробки сприяють утворенню великих об'ємів відходів, зберігання яких потребує вилучення значних земельних ділянок [1, с. 29].

Наслідком підвищення споживацької активності громадян України є динамічне зростання темпів утворення та накопичення твердих побутових відходів. Особливої гостроти ця проблема набуває в міських умовах, що пов'язано з високою щільністю населення та дефіцитом вільної площі під об'єкти розміщення ТПВ. Основна тенденція вирішення проблеми ТПВ у світовій практиці – поступовий перехід від полігонного захоронення до промислової переробки [2]. В Україні, яка має обсяг утворення ТПВ більш ніж 10 млн. тонн на рік, 90 % ТПВ розміщується на сміттєзвалищах та полігонах, у зв'язку з чим, проблема накопичення ТПВ стає однією з реальних загроз національній безпеці.

Однією з важливих проблем залишається проблема збору і вивезення побутових відходів. Такою послугою охоплено тільки 70 % населення, в тому числі лише третина сільського населення, що веде до щорічного утворення 16 тисяч несанкціонованих звалищ на площі більш ніж тисяча гектарів землі. Відтак, несанкціоновані звалища та лісосмуги щорічно забруднюються 5-а мільйонами тон побутових відходів.

На сьогодні в Україні вкрай повільно розв'язуються проблеми використання побутових відходів як джерел вторинної сировини, не дивлячись на те, що до 40 % обсягу побутових відходів містить ресурсоцінні компоненти, які можуть бути повернені у господарський обіг: папір, скло, пластик тощо.

Крім того, будівництво першочергових об'єктів з їх сортування та утилізації, рекультивация діючих полігонів та будівництво сучасних полігонів, що відповідають європейським стандартам, запровадження роздільного збирання побутових відходів потребують значних інвестицій.

Часто саме залучення населення до роздільного збору відходів є найбільш важким завданням, особливо для служб комунального господарства, і це обумовлює їх негативне ставлення до вторинної переробки загалом. Нездатність залучити населення часто маскується твердженнями типу «наші люди не німці і ніколи не будуть роздільно збирати різні види відходів»[1, с. 32].

Чи можна змінити становище? Мабуть, що так. Важливо, щоб люди зрозуміли: змішані відходи – це сміття, а роздільно зібрані – ресурси.

Місто Миргород стало першим в Україні серед малих і великих міст, в якому було успішно організовано програму роздільного збору вторинних ресурсів на європейському рівні. Саме у Миргороді нині доведено, що українці можуть поводитись із відходами по-європейському.

З лютого 2006 року стартував проект Миргородської міської ради з роздільного збирання побутових відходів у багатоповерховій забудові Миргорода. На контейнерних майданчиках встановлено євроконтейнери об'ємом 1100 л для залишкових відходів, пластику, скла, паперу та картону. Із 2008 року розпочато впровадження роздільного збору ТПВ в приватному секторі міста. У кожен приватний двір встановлений пластиковий євроконтейнер об'ємом 240 літрів для залишкових відходів.

Поки що Миргород є єдиним містом в області і одним з небагатьох в Україні, де роздільний збір сміття здійснюється у повному обсязі ще й з високою якістю.

А досягли ми такої якості завдяки масовій роз'яснювальній роботі з населенням щодо сортування відходів. Листівки, плакати, пам'ятки, бесіди з населенням під час поквартирного обходу, вистави в дитячих садочках та школах. Найактивнішу участь та левову частку цієї роботи виконали студенти нашого коледжу.

Отже, вдалий досвід поводження з відходами в м. Миргород ще раз доводить, що для формування екологічно орієнтованої та екологічно компетентної людини необхідні екологічні знання. А екологічні знання виступають основою для вищої форми людського пізнання – екологічного мислення [2, с. 73].

Екологічна культура, будучи формою пристосування людини до навколишнього середовища і формою його раціонального перетворення (освоєння) може стати одним із дійових шляхів виходу з екологічної кризи.

Список використаних джерел:

1. Поводження з відходами на Полтавщині : монографія / за заг. ред. Голика Ю. С., Ілляш О. Е. – Полтава : Полтавський літератор, 2009. –

292 с.

2. Бауер М. Й. *Методологія екологічної освіти* / Бауер М. Й. – Чернівці : Крайова освіта, 2000. – 320 с.